

Brussel, 13 juli 2026
(OR. en)

11832/26

CONUN 132
ONU 46

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Conclusies van de Raad over de prioriteiten van de EU bij de Verenigde Naties voor de 81e Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (september 2026 – september 2027)

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over de prioriteiten van de EU bij de Verenigde Naties, voor de 81e Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (september 2026 – september 2027), die de Raad heeft goedgekeurd tijdens zijn 4191e zitting, van 13 juli 2026.

Conclusies van de Raad over de prioriteiten van de EU bij de Verenigde Naties voor de 81e Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (september 2026 – september 2027)

1. De Europese Unie en haar lidstaten zijn er vast van overtuigd dat het in ieders collectieve en individuele belang is om de eerbiediging van het internationaal recht en de soevereine gelijkheid en territoriale integriteit van alle staten te waarborgen, zich in te zetten voor de vreedzame regeling van geschillen en te investeren in internationale samenwerking.
2. Geconfronteerd met geopolitieke druk, die samengaat met toenemende versnippering en de betwisting en ernstige schendingen van universele normen en het internationaal recht, blijft de EU zich standvastig inzetten voor een multilateraal systeem dat gebaseerd is op het internationaal recht, met inbegrip van het internationaal humanitair recht (IHR) en het internationaal recht inzake de mensenrechten (international human rights law – IHRL), en dat trouw is aan de universele doelstellingen en beginselen van het VN-Handvest en de op regels gebaseerde internationale orde met de VN als kern, om de vrede en veiligheid, eerbiediging van de mensenrechten en duurzame ontwikkeling voor iedereen te waarborgen.
3. De EU blijft een voorspelbare en betrouwbare partner en blijft samenwerken met partners die net als wij vastbesloten zijn om het internationaal recht te verdedigen en te handhaven, met inbegrip van de soevereine gelijkheid en territoriale integriteit van alle staten, en die toegewijd zijn aan het vinden van mondiale oplossingen voor gemeenschappelijke uitdagingen, door onder meer de uitvoering van het Pact voor de Toekomst en de bijlagen daarbij.

4. Multilateralisme op basis van het internationaal recht, met inbegrip van het VN-Handvest en de universele eerbiediging van de mensenrechten, moet zegevieren, om een wereld geregeerd door machtspolitiek en het recht van de sterkste te voorkomen. Dat is een belangrijke collectieve inspanning die gezamenlijke oplossingen mogelijk maakt die samen worden ontwikkeld, in eigendom gehouden en uitgevoerd. Het realiseren van een positieve en meetbare impact op het leven van mensen moet het belangrijkste ijkpunt blijven voor doeltreffende multilaterale actie. Door dialoog, vertrouwen, solidariteit en collectieve actie te bevorderen, helpt multilateralisme het risico op conflicten te beperken en de mondiale, regionale en nationale uitdagingen en hun onderlinge afhankelijkheid het hoofd te bieden. Een wereld met dynamische multilaterale instellingen en effectief en versterkt multilateralisme is veiliger en welvarender dan een wereld zonder die instellingen.
5. De EU onderstreept de cruciale en centrale rol die de VN speelt bij het aanpakken van grote mondiale uitdagingen, met name bedreigingen voor de vrede en veiligheid en de gevolgen van crises en conflicten voor de mondiale voedsel- en waterzekerheid, energievoorziening, financiële systemen en toeleveringsketens, met name voor de meest kwetsbaren.
6. In een veranderende wereld moet het multilaterale stelsel zich blijven ontwikkelen. Daarom blijft het voor de EU en haar lidstaten een belangrijke prioriteit om het multilaterale systeem te ontwikkelen, te hervormen en te versterken, met de VN als kern, en om de doeltreffendheid en inclusiviteit ervan te vergroten, en tegelijkertijd de samenwerking tussen regio's te verdiepen en de partnerschappen met landen en regionale organisaties te versterken om ervoor te zorgen dat het multilaterale systeem iedereen beter vertegenwoordigt en doeltreffend resultaten oplevert voor iedereen.
7. De EU zal met partners blijven samenwerken om de hervorming van de VN vooruit te helpen, met name via het VN80-initiatief en daarvoor, en in overeenstemming met de ambities die in het Pact voor de Toekomst zijn overeengekomen. Deze inspanningen moeten leiden tot een beginselvaste, meer doeltreffende, kostenefficiënte en responsieve VN, die in staat is efficiënt resultaten te boeken in de drie onderling verbonden pijlers van vrede en veiligheid, mensenrechten en duurzame ontwikkeling.

8. Handhaving van de universele statutaire doelstellingen en beginselen van het VN-Handvest, in combinatie met brede hervormingen van het VN-systeem, is de enige manier om crises vreedzaam op te lossen, om armoede en ongelijkheid – met inbegrip van genderongelijkheid en intersectionele discriminatie – te bestrijden, om de eerbiediging van de rechtsstaat, de democratie en de mensenrechten te bevorderen, om duurzame ontwikkeling voor iedereen naar een hoger plan te tillen, om doeltreffende klimaatactie te ondernemen, om nieuwe uitdagingen aan te pakken, en om bedreigingen voor onze veiligheid, welvaart en verdere duurzame ontwikkeling tegen te gaan.
9. De EU en haar lidstaten blijven politiek investeren in en blijf geven van een vastberaden en consequente inzet voor het functioneren van de VN, en blijven daarmee als collectief haar grootste en meest betrouwbare politiek en financieel bijdragende partij. De EU ziet dit niet alleen als een verplichting, maar ook als teken van een op vertrouwen gebaseerde samenwerking die verantwoordelijkheden voor alle lidstaten met zich meebrengt en moet leiden tot evenwichtige benoemingen en verkiezingen voor belangrijke hoge functies binnen het VN-systeem, waarvoor de EU gekwalificeerde kandidaten zal blijven steunen en propageren.
10. Wij zijn ernstig bezorgd over de aanhoudende liquiditeitsproblemen van de organisatie, die ernstige operationele gevolgen hebben. Duurzame en voorspelbare financiering van de VN in alle pijlers is onontbeerlijk om haar mandaat uit te kunnen voeren. Wij blijven ons ten volle inzetten om constructief, pragmatisch en in een geest van consensus duurzame oplossingen voor deze crisis te vinden en de kerntaken van het VN-systeem te handhaven. De EU en haar lidstaten herhalen daarom dat de betaling van verplichte bijdragen niet facultatief is. Het is een verdragsrechtelijke verplichting uit hoofde van het Handvest. De EU-lidstaten blijven vastbesloten hun verplichte financiële bijdragen volledig en tijdig te betalen.

11. De 81e zitting van de Algemene Vergadering van de VN (AVVN) markeert een overgangperiode voor het leiderschap van de VN. Wij brengen hulde aan de secretaris-generaal van de VN, António Guterres, voor zijn niet-aflatende inspanningen voor een betere en rechtvaardigere wereld, door vrede te bevorderen, mensenrechten hoog te houden, duurzame ontwikkeling te bevorderen en klimaatverandering te bestrijden. De selectie van een nieuwe secretaris-generaal zal van cruciaal belang zijn om de koers en prioriteiten van de VN voor de komende jaren vorm te geven en te bepalen. De EU en haar lidstaten blijven actief betrokken bij het selectieproces en staan klaar om vanaf het begin met de nieuwe secretaris-generaal samen te werken. Op dit kritieke moment heeft de VN een secretaris-generaal nodig met een vastberaden toewijding aan het VN-Handvest, om conflicten te helpen voorkomen en op te lossen, om vertrouwen te herstellen, kloven te overbruggen, collectieve actie te mobiliseren, VN-hervormingen te versnellen en tastbare resultaten te leveren waarmee de levens van mensen, met name van de meest behoeftigen, worden verbeterd.
12. Gelet op het bovenstaande, zullen de volgende prioriteiten in het komende jaar de basis vormen voor het optreden van de EU binnen de VN:
- I. verdediging en doorontwikkeling van een efficiënt, doeltreffend en inclusief multilateraal systeem dat stevig verankerd is in het VN-Handvest en het internationaal recht, met inbegrip van het internationaal humanitair recht en het internationaal recht inzake de mensenrechten;*
 - II. bevordering van hervormingen met het oog op een doeltreffende, kostenefficiënte en responsieve VN, in alle drie de pijlers, door middel van partnerschappen en coalities;*
 - III. versterking van de vredes- en veiligheidsarchitectuur van de VN op basis van preventie en vredeshandhaving;*
 - IV. bevordering van de welvaart en duurzame ontwikkeling op weg naar 2030 en daarna.*

I. Verdediging en doorontwikkeling van een efficiënt, doeltreffend en inclusief multilateraal systeem dat stevig verankerd is in het VN-Handvest en het internationaal recht, met inbegrip van het internationaal humanitair recht en het internationaal recht inzake de mensenrechten

13. De EU en haar lidstaten zullen doeltreffend multilateralisme en de **op regels gebaseerde internationale orde** waarin de VN centraal staat, blijven steunen, en zich blijven verzetten tegen inspanningen om deze te ondermijnen. Wij zullen het **internationaal recht**, met inbegrip van het IHR en het IHRL, dat van essentieel belang is voor het waarborgen van vrede en veiligheid, bevorderen, eerbiedigen en verdedigen, en tegelijkertijd blijven benadrukken dat er verantwoording moet worden afgelegd voor schendingen van het internationaal recht. De in het VN-Handvest verankerde universele beginselen, waaronder soevereine gelijkheid en territoriale integriteit, politieke onafhankelijkheid en zelfbeschikking, zijn niet onderhandelbaar, mogen niet in het gedrang komen en moeten op consistente wijze worden toegepast. Wij zullen blijven bijdragen aan de ontwikkeling van het internationaal recht en de doeltreffende uitvoering ervan.

14. De EU herbevestigt haar onwrikbare inzet voor de **universele** eerbiediging, bescherming en toepassing van de **mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat**. Mensenrechten zijn universeel, ondeelbaar, onderling afhankelijk en onderling verweven, of het nu gaat om burgerlijke, culturele, economische, politieke of sociale rechten. Daarnaast gaan vrede en welvaart en de verwezenlijking van de SDG's hand in hand met de eerbiediging van de democratie, de rechtsstaat en alle mensenrechten. De EU zal haar optreden en inbreng/standpunten baseren op de **conclusies van de Raad over de prioriteiten van de EU in de VN-mensenrechtenfora in 2026**. De EU herinnert aan haar principiële standpunt tegen de doodstraf in alle gevallen en onder alle omstandigheden en staat volledig achter de desbetreffende VN-resoluties. De EU zal de **gelijkheidsagenda** onder de aandacht brengen en via alle multilaterale fora het belang van non-discriminatie benadrukken, onder meer voor gendergelijkheid, voor de bevordering van mensenrechten en de volledige uitoefening ervan voor alle vrouwen en meisjes, en voor hun empowerment en hun volledige, gelijke en betekenisvolle participatie op alle gebieden, met inbegrip van leidinggevende functies, in overeenstemming met de internationale verbintenissen van de EU. De EU bevestigt opnieuw dat zij vastbesloten is de volledige en gelijke uitoefening van alle mensenrechten voor lhbt'i'ers te eerbiedigen, te beschermen en te verwezenlijken. In dit verband zal de EU waakzaam blijven met betrekking tot pogingen om taaluitingen in verband met gendergelijkheid, de volledige uitoefening van de mensenrechten voor vrouwen en meisjes en hun empowerment, en discriminatie op grond van seksuele gerichtheid en genderidentiteit te verwijderen, te wijzigen of verkeerd te interpreteren. De EU zal zich blijven inzetten voor de rechten van het kind en daarbij prioriteit geven aan de bescherming van kinderen tegen alle vormen van geweld, ook in de digitale omgeving, aan de bevordering van universele toegang tot hoogwaardig, inclusief en veilig onderwijs en aan het terugdringen van kinderarmoede en ongelijkheid tussen kinderen. Zij zal zich ook blijven inspannen om de bescherming en de uitoefening van de mensenrechten voor ouderen, en hun welzijn, te verbeteren. De EU steunt een ambitieuze en transformatieve aanpak om de onderliggende oorzaken en risicofactoren van genderongelijkheid, discriminatie en alle vormen van seksueel en gendergerelateerd geweld, met inbegrip van door technologie gefaciliteerd gendergerelateerd geweld, aan te pakken. De EU blijft zich krachtig inzetten om racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en daarmee samenhangende onverdraagzaamheid wereldwijd te bestrijden.

15. De EU blijft zich inspannen voor het uitdragen, beschermen en naleven van alle mensenrechten en voor de volledige en daadwerkelijke uitvoering van het actieprogramma van Peking en het actieprogramma van de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling (ICPD) en van de resultaten van de toetsingsconferenties ervan, en blijft zich in dit verband inzetten voor de bescherming van de seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR). De EU beklemtoont daarom haar toewijding aan het bevorderen, beschermen en naleven van de uitoefening van het recht van eenieder om volledige zeggenschap te hebben en in vrijheid en verantwoordelijkheid te beslissen over zaken die de eigen seksualiteit en seksuele en reproductieve gezondheid aangaan, zonder discriminatie, dwang of geweld. Ook benadrukt de EU de noodzaak van universele toegang tot hoogwaardige, betaalbare en volledige informatie over seksuele en reproductieve gezondheid, educatie – met inbegrip van uitgebreide seksuele voorlichting – en gezondheidszorg.
16. De EU blijft een fervent voorstander van het robuuste en doeltreffende **mensenrechten-systeem** van de VN, met inbegrip van de uiterst belangrijke werkzaamheden en activiteiten voor alle onder het mandaat vallende thematische en landspecifieke kwesties, door zowel de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten (OHCHR) als de verdragsorganen, alsook Unesco, onder meer voor bescherming van de vrijheid van meningsuiting, met inbegrip van onafhankelijke media, de toegang tot informatie en de veiligheid van journalisten en mediaprofessionals. De EU onderstreept het belang van systematische integratie van de mensenrechten in alle pijlers, agenda's en structuren van de VN. In dat verband steunt de EU de **mensenrechtengroep** die recentelijk door de secretaris-generaal is opgericht om systeembrede coördinatie te bevorderen en ervoor te zorgen dat de mensenrechten stevig worden geïntegreerd in alle beleidsmaatregelen en activiteiten van de VN.
17. De EU zal bijzondere aandacht blijven besteden aan een adequate, voorspelbare, verhoogde en duurzame financiering van de **mensenrechtenpijler**, rekening houdend met het feit dat deze al structureel ondergefinancierd is en door de liquiditeitscrisis in het bijzonder wordt getroffen. De EU benadrukt dat het belangrijk is een **sterk en onafhankelijk systeem van zowel thematische als landspecifieke mandaten** te handhaven. Het lopende hervormingsproces biedt een kans om de focus, de doeltreffendheid en de invloed van de mensenrechtenmandaten en verdragsorganen te versterken en overlappingsen tussen de mandaten en organen te verminderen.

18. De EU blijft vastbesloten een einde te maken aan straffeloosheid en ervoor te zorgen dat **verantwoording** moet worden afgelegd voor schendingen van het internationaal recht. In dit verband bevestigt de EU haar steun voor het **internationale rechtstelsel**, met name voor het Internationaal Gerechtshof (IGH), dat in 2026 zijn 80-jarig bestaan viert, en herinnert zij eraan dat de beschikkingen en vonnissen van het IGH bindend zijn voor de partijen bij het geschil. De EU bevestigt tevens haar onwrikbare steun voor het Internationaal Strafhof (ICC). In antwoord op aanvallen en druk van buitenaf op het ICC herhaalt de EU dat zij vastbesloten is het Statuut van Rome hoog te houden en de onafhankelijkheid en integriteit van het ICC te beschermen. De EU zal aanvallen of bedreigingen tegen het Hof, gekozen overheidsfunctionarissen, het personeel en hen die met het Hof samenwerken, met inbegrip van vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, blijven veroordelen. De EU zal oproepen tot intrekking van alle sancties tegen verkozen functionarissen van het ICC.
19. De EU herinnert eraan dat zij krachtig gecommitteerd is aan de ondersteuning van de rol van de VN bij de coördinatie van de internationale **humanitaire** respons op noodsituaties overeenkomstig Resolutie 46/182 van de AVVN van 1991, alsook de driedelige aanpak humanitaire hulp, ontwikkelingshulp en vredesopbouw (humanitarian – development – peace nexus, HDP-nexus). De EU en haar lidstaten, die samen de **grootste humanitaire donor** zijn en in 2025 goed waren voor 40 % van de wereldwijde humanitaire hulp, zullen zich krachtig blijven inzetten voor de financiële stabiliteit van de VN en voor de efficiënte, doeltreffende en principiële verstrekking van humanitaire hulp aan de meest kwetsbaren.

II. Bevordering van hervormingen met het oog op een doeltreffende, kostenefficiënte en responsieve VN, in alle drie de pijlers, door middel van partnerschappen en coalities

20. De EU zal met partners blijven samenwerken om **brede hervormingen in het hele VN-systeem** te stimuleren, onder meer door de samenhang en complementariteit tussen processen in het hele VN-systeem te verbeteren, in het kader van het VN80-initiatief en daarvoorbij, en in overeenstemming met de ambities die in het pact voor de toekomst zijn overeengekomen. De EU is ingenomen met de aanneming van Resolutie A/RES/80/251 betreffende de opstelling, uitvoering en evaluatie van mandaten met het oog op een efficiënte en doeltreffende Verenigde Naties, en zet zich in voor de uitvoering ervan. De EU blijft zich inzetten voor reeds overeengekomen hervormingen die volledig moeten worden uitgevoerd. Deze inspanningen moeten leiden tot een beginselvaste, meer doeltreffende, kostenefficiënte en responsieve VN, die in staat is efficiënt resultaten te boeken in de drie onderling verbonden pijlers van vrede en veiligheid, mensenrechten en duurzame ontwikkeling. De EU zal de volgende secretaris-generaal van de VN derhalve aansporen om zich actief in te zetten voor het ondersteunen en bevorderen van het hervormingsproces op een ambitieuze, systeembrede manier, met dezelfde vastberadenheid bij alle drie de pijlers en een goede balans ertussen. De EU zal prioriteit geven aan initiatieven die tastbare resultaten in de praktijk opleveren, en tegelijkertijd het normatieve vermogen en de operationele capaciteiten van het VN-systeem waarborgen, onder meer op het gebied van gendergelijkheid.
21. In overeenstemming met onze belofte om het Pact voor de Toekomst uit te voeren, steunt de EU een **brede hervorming van de VN-Veiligheidsraad** om deze doeltreffender, inclusiever, transparanter, democratischer en verantwoordingsplichtiger te maken, en ervoor te zorgen dat hij beter is afgestemd op de huidige realiteit, door ondervertegenwoordigde regio's meer stem te geven. De EU steunt het Frans-Mexicaanse initiatief ter beperking van het gebruik van het veto in het geval van massale wrede daden, en de gedragscode van de ACT-groep voor het optreden van de Veiligheidsraad tegen genocide, misdaden tegen de menselijkheid en grootschalige oorlogsmisdaden. Daarnaast steunt de EU de volledige inwerkingstelling van artikel 27, lid 3, van het VN-Handvest.

22. De EU blijft steun verlenen aan de **humanitaire reset**, die moet worden versterkt via het VN80-initiatief en onder leiding van het OCHA, waarbij de nadruk ligt op de ontwikkeling en uitvoering van een duurzame, holistische en inclusieve visie voor een lokaal geleid, internationaal beschermd en wereldwijd ondersteund humanitair ecosysteem dat ten volle gebruikmaakt van de unieke waarden, gespecialiseerde mandaten en verantwoordelijkheden van VN-entiteiten, het Internationale Rode Kruis, en lokale en internationale ngo's.
23. De EU blijft steun verlenen aan het **hervormingsproces van het VN-ontwikkelingssysteem**, dat moet worden gestimuleerd door middel van het VN80-initiatief, en moet worden gericht op een effectievere en doeltreffendere dienstverlening op nationaal niveau. De EU moedigt verdere consolidatie en rationalisering van structuren aan, met behoud van cruciale mandaten, met name op het gebied van gendergelijkheid en empowerment van vrouwen.
24. Een sterker, efficiënt en tot krachtgericht handelen bevoegd **systeem van coördinatoren ter plaatse** is een kernonderdeel van de hervorming en draagt bij tot een coherenter en effectievere samenwerking tussen de EU en de VN op landenniveau. De plaatselijke coördinatoren hebben meer politieke steun van de VN-lidstaten nodig om hun volledige potentieel te benutten en resultaat te leveren. Gezien het feit dat structuren met dubbele en drievoudige taakstellingen overheersen, is het waarborgen van de onafhankelijkheid, neutraliteit en onpartijdigheid van coördinatoren van humanitaire hulp, en het ondersteunen van de samenhang tussen het VN80-initiatief, de humanitaire reset en de hervorming van het VN-ontwikkelingssysteem, van cruciaal belang om ervoor te zorgen dat een efficiënt en eensgezind VN-optreden ("Eén VN") waargemaakt, met name in conflictsituaties en kwetsbare contexten. Samen zullen wij met partnerlanden en andere donoren samenwerken om ervoor te zorgen dat de "Eén VN"-aanpak op landenniveau breed wordt toegepast door alle betrokkenen.
25. De EU blijft zich inzetten voor de versterking van de **internationale financiële architectuur**, onder meer in overeenstemming met het slotdocument van de vierde Internationale Conferentie inzake ontwikkelingsfinanciering ("Belofte van Sevilla").

26. Ook de verdere versterking van het partnerschap met de VN, tot **behoud van principieel, op behoeften gebaseerd en mensgericht humanitair optreden blijft van vitaal belang**. De EU steunt de voorgestelde acties in het nieuwe humanitaire contract van de VN in het kader van het VN80-initiatief en moedigt de VN om vaart te maken met de uitvoering ervan. Wij benadrukken ook het belang van de driedelige aanpak humanitaire hulp, ontwikkelingshulp en vredesopbouw (HDP-nexus). Wij zijn ook ingenomen met de inzet van de VN voor de integratie van mondiale toeleveringsketens en met de inspanningen om collectieve actie op het gebied van gegevens te stimuleren via het samenwerkingsverband voor humanitaire gegevens.
27. De EU zal een divers en onafhankelijk **maatschappelijk middenveld** actief blijven ondersteunen, bevorderen en de nodige kracht geven, en blijft opkomen voor een zinvolle deelname aan multilaterale processen. De EU roept op tot verhoogde inspanningen in het hele VN-systeem om de ruimte voor het maatschappelijk middenveld te eerbiedigen, te beschermen en te begunstigen, om intimidatie en vergeldingsmaatregelen tegen personen en groepen die met de VN samenwerken te voorkomen en aan te pakken, om ervoor te zorgen dat er verantwoording wordt afgelegd, en om slachtoffers en overlevenden doeltreffende bescherming te bieden. De toegang van maatschappelijke organisaties tot multilaterale fora moet worden gewaarborgd.

III. Versterking van de vredes- en veiligheidsarchitectuur van de VN op basis van preventie en vredeshandhaving

28. Tegen een achtergrond van toenemende en uiteenlopende bedreigingen voor de internationale vrede en veiligheid, wijdverbreide schendingen van het VN-Handvest en het internationaal recht, waaronder daden van agressie en schending van de territoriale integriteit en de soevereiniteit van staten, blijft de EU zich inzetten voor het **voorkomen van conflicten en het beschermen en herstellen van een rechtvaardige en duurzame vrede en stabiliteit op basis van het internationaal recht**.

29. De EU blijft Ruslands ongerechtvaardigde en illegale grootschalige aanvalsoorlog tegen Oekraïne en zijn aanvallen op de burgerbevolking en kritieke infrastructuur veroordelen, en erkent het inherente recht van Oekraïne op zelfverdediging overeenkomstig artikel 51 van het VN-Handvest. De EU blijft standvastig in haar **steun voor** de soevereiniteit, onafhankelijkheid en territoriale integriteit van **Oekraïne** binnen zijn internationaal erkende grenzen, en zal Oekraïne blijven steunen zolang dat nodig is, onder meer via het herstel en de wederopbouw ervan, en zal er tegelijkertijd voor zorgen dat volledige verantwoording moet worden afgelegd voor de internationale misdrijven en mensenrechtenschendingen die het gevolg zijn van de Russische aanvalsoorlog, onder meer via het Speciaal Tribunaal voor het Misdrijf Agressie tegen Oekraïne en de internationale schadevergoedingscommissie voor Oekraïne. In overeenstemming met de resoluties van de AVVN steunt de EU de inspanningen voor een volledig, onmiddellijk en onvoorwaardelijk staakt-het-vuren en een alomvattende, rechtvaardige en duurzame vrede in overeenstemming met het VN-Handvest en het internationaal recht, verwelkomt zij de lopende diplomatieke inspanningen om een einde te maken aan de oorlog, en blijft zij Oekraïne steunen bij de onderhandelingen en inspanningen om de terugkeer van onrechtmatig gedeporteerde of onder dwang overgebrachte Oekraïense kinderen te waarborgen.
30. De EU is ingenomen met het memorandum van overeenstemming en de daaruit voortvloeiende onderhandelingen tussen de VS en Iran, die een kans bieden om regionale stabiliteit na te streven. Wij onderstrepen het belang van een via onderhandelingen tot stand gekomen langetermijnoplossing voor alle openstaande kwesties, in overeenstemming met het internationaal recht, met inbegrip van het VN-Handvest, het internationaal humanitair recht en het recht inzake de mensenrechten. De EU zal zich, in nauwe coördinatie met partners, blijven inspannen op diplomatiek niveau en staat klaar om de uitvoering van de overeenkomst te ondersteunen. Iran mag nooit een kernwapen verwerven en moet opnieuw volledig samenwerken met de Internationale Organisatie voor Atoomenergie. De EU roept op tot eerbiediging van de vrijheid van scheepvaart en de maritieme veiligheid, overeenkomstig het internationaal recht en het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee. De EU herhaalt dat diplomatie de enige weg naar duurzame vrede en stabiliteit in het Midden-Oosten blijft.

31. De situatie in **Gaza en op de Westelijke Jordaanoever, met inbegrip van Oost-Jeruzalem**, blijft een ernstig punt van zorg. De EU bevestigt dat zij vasthoudt aan het internationaal recht, met inbegrip van het internationaal humanitair recht en het internationaal recht inzake de mensenrechten, aan de uitvoering van Resolutie 2803 van de VN-Veiligheidsraad en aan een alomvattende, rechtvaardige en duurzame vrede op basis van de uitvoering van de tweestatenoplossing, waarbij Israël en Palestina in vrede en binnen veilige en erkende grenzen zij aan zij leven. De EU blijft werken aan de uitvoering van het alomvattend plan om een einde te maken aan het Gaza-conflict overeenkomstig Resolutie 2803 van de VN-Veiligheidsraad, en roept op tot de permanente ontwapening van Hamas en andere niet-statelijke gewapende groeperingen, de volledige terugtrekking van Israëlische troepen uit Gaza en de inzet van de internationale stabilisatiemacht overeenkomstig Resolutie 2803 van de VN-Veiligheidsraad. De EU veroordeelt terroristische aanslagen op Israël. De Europese Unie zal steun blijven verlenen aan de Palestijnse Autoriteit, onder meer bij haar hervormingsagenda, zodat deze de feitelijke controle over Gaza veilig kan terugnemen. De EU dringt er bij Israël op aan zich te schikken naar zijn verplichtingen uit hoofde van het internationaal recht, met inbegrip van het internationaal humanitair recht. De EU blijft oproepen tot onmiddellijke en ongehinderde humanitaire toegang tot Gaza, met volledige inachtneming van het internationaal recht. Zij herinnert eraan dat de beschikkingen van het Internationaal Gerechtshof, die juridisch bindend zijn, volledig moeten worden uitgevoerd, en neemt nota van haar adviezen. De EU spreekt haar bezorgdheid uit over de goedkeuring van het wetsontwerp inzake de doodstraf door het Israëlische parlement en het feitelijke discriminerende karakter ervan, roept op tot de onmiddellijke intrekking ervan en roept op tot beëindiging van acties die de levensvatbaarheid van de tweestatenoplossing ondermijnen, waaronder de uitbreiding van nederzettingen, geweld door kolonisten en dreigementen van gedwongen ontheemding en annexatie. De EU benadrukt de cruciale rol van de UNRWA in de humanitaire respons en het belang van de constructieve samenwerking van Israël met de VN en haar agentschappen.

32. De EU zal voortdurend aandacht blijven besteden aan **conflicten en mensenrechtenschendingen in de hele wereld**, waarbij zij het belang benadrukt van vreedzame conflictoplossing, de bescherming van burgers, met name vrouwen, kinderen, personen met een handicap en personen in een kwetsbare situatie, en objecten die onontbeerlijk zijn voor het overleven van de burgerbevolking, de eerbiediging van het internationaal recht, met inbegrip van het internationaal humanitair recht en het internationaal recht inzake de mensenrechten, verantwoordingsplicht en het behoud van de humanitaire ruimte. De EU zal steun blijven verlenen aan conflictpreventie, vredesopbouw, stabilisatie, staatsopbouw, democratische transitie en humanitaire inspanningen, alsook aan door de VN geleide en internationale en regionale initiatieven ter bevordering van vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling. Bijzondere aandacht zal blijven uitgaan naar situaties met betrekking tot Libanon, Sudan, Somalië, Syrië, Libië, de Sahel, de DRC, Haïti, Afghanistan en Myanmar.
33. De EU zal zich ten volle blijven inzetten om mondiale uitdagingen op het gebied van vrede en veiligheid aan te pakken, met bijzondere aandacht voor conflictpreventie, bemiddeling, vredesopbouw, crisisbeheersing en steun voor multilateralisme in overeenstemming met het VN-Handvest, en zal daartoe met de VN blijven samenwerken, overeenkomstig het **strategisch partnerschap tussen de EU en de VN inzake vrede en veiligheid en de gezamenlijke prioriteiten ervan voor 2025-2028** en het onlangs opgerichte strategisch comité EU-VN.
34. Wij herinneren aan de verantwoordelijkheden van de **VN-Veiligheidsraad, die centraal en onontbeerlijk moet blijven binnen de mondiale vredes- en veiligheidsarchitectuur**. Wij prijzen het werk van de AVVN in aangelegenheden die van belang zijn voor de internationale vrede en veiligheid, maar benadrukken dat de rol en de bijdragen van de Algemene Vergadering van de VN als forum voor preventie, politieke mobilisatie en normering op dit gebied moeten worden versterkt, onder meer door een regelmatigere en meer gestructureerde interactie met de Veiligheidsraad en de Commissie voor vredesopbouw.

35. **Vredesoperaties** van de VN blijven een cruciaal multilateraal instrument om bedreigingen voor de internationale vrede en veiligheid aan te pakken. In het kader van de evaluatie door de secretaris-generaal van de VN over de toekomst van alle vormen van VN-vredesoperaties roept de EU op tot actie om de inspanningen op het gebied van vredeshandhaving en vredesopbouw voort te zetten, levens te beschermen en veiligheidsvacuüms in getroffen gebieden te voorkomen, onder meer door sterkere en principiële samenwerking met de secretaris-generaal van de VN via de goede diensten van de secretaris-generaal van de VN, teneinde te zorgen voor realistische mandaten die zijn aangepast aan de omstandigheden ter plaatse. De EU veroordeelt met klem de aanvallen op vredeshandhavers en op de faciliteiten van de vredesoperaties van de VN. De veiligheid en beveiliging van VN-vredeshandhavers moet worden gewaarborgd en aanvallen op vredeshandhavers moeten gepaard gaan met verantwoordingsplicht.
36. De EU benadrukt dat het van cruciaal belang is dat **VN-vredeshandhavingsoperaties** aanhoudende politieke steun en adequate, duurzame en voorspelbare financiering krijgen, onder meer door de volledige en tijdige betaling van financiële bijdragen en door een grotere regionale betrokkenheid. In dit verband herhaalt de EU haar steun voor de uitvoering van Resolutie 2719 van de VN-Veiligheidsraad. De EU steunt missies in opdracht van de VN-Veiligheidsraad en verbindt zich tot doeltreffende samenwerking tussen EU- en VN-operaties om de vredesinspanningen te bevorderen, de volledige naleving van de mensenrechten te waarborgen en synergieën tot stand te brengen. In deze geest moeten alle staten hun respectieve financiële verplichtingen naar behoren nakomen.

37. De EU is vastbesloten met de VN samen te werken op het gebied van **vredesopbouw en vredeshandhaving**, onder meer door middel van de strategische dialoog tussen de EU en de VN over conflictpreventie en vredesbemiddeling en door actief deel te nemen aan de uitvoering van de resultaten van de twee resoluties van 2025 inzake de herziening van de architectuur voor vredesopbouw (PBAR). Zij steunt de inspanningen om een nationaal gestuurde bottom-upbenadering van **conflictpreventie** te ontwikkelen, zoals verwoord in de nationale preventiestrategieën. Zij steunt de versterking van de rol en de werkmethoden van de **VN-Commissie voor vredesopbouw**, met inbegrip van haar adviserende, verenigende en verbindende rol in het gehele VN-systeem, en de uitvoering van haar genderstrategie en strategisch actieplan voor jongeren en vredesopbouw, alsook de adequate, voorspelbare en duurzame financiering van het **VN-fonds voor vredesopbouw**. De EU erkent de belangrijke rol van een doeltreffende, verantwoordingsplichtige en inclusieve hervorming en governance van de veiligheidssector. De EU herhaalt dat de volledige uitvoering van de toezeggingen in het kader van de agenda voor vrouwen, vrede en veiligheid, onder meer inzake conflictgerelateerd seksueel geweld, in de huidige geopolitieke context en de veranderende veiligheidsomgeving nog steeds even relevant is. Zij herhaalt haar oproep tot het versterken van volledige, gelijke en volwaardige participatie en leiderschap van vrouwen en meisjes bij conflictpreventie en -oplossing in de gehele conflictcyclus.
38. De EU zal met de VN samenwerken om klimaatveiligheidsrisico's in relevante beleidsmaatregelen en acties te integreren en benadrukt dat rekening moet worden gehouden met de **onderlinge verbanden** tussen **klimaat, vrede en veiligheid**. Zij zal ook de uitvoering van de **agenda voor jongeren, vrede en veiligheid** en de **agenda voor kinderen in gewapende conflicten** bevorderen.

39. Het blijft van essentieel belang de **humanitaire** ruimte te beschermen, snelle en ongehinderde, veilige en consistente humanitaire toegang tot mensen in nood mogelijk te maken en te vergemakkelijken, onder meer door doeltreffendere humanitaire diplomatie en het waarborgen van de bescherming van humanitair personeel. De EU benadrukt dat het internationaal humanitair recht in alle conflicten moet worden nageleefd en dat de bescherming van burgers moet worden gewaarborgd. De EU zal de doeltreffendheid van haar humanitaire diplomatie verder versterken door gebruik te maken van humanitaire, politieke, economische, veiligheids- of diplomatieke instrumenten, en zal zich blijven inzetten voor de handhaving van de humanitaire beginselen van onpartijdigheid, neutraliteit, onafhankelijkheid en menselijkheid, alsook van het IHR en het IHRL. De EU is ingenomen met het wereldwijde initiatief van het Internationale Comité van het Rode Kruis om de politieke inzet voor het internationaal humanitair recht te vergroten en moedigt alle lidstaten aan zich bij het initiatief aan te sluiten en er actief aan deel te nemen, teneinde brede politieke steun voor de resultaten ervan te verkrijgen.
40. De EU bevestigt haar onwrikbare gehechtheid aan het internationaal recht, met inbegrip van het zeerecht en de **vrijheid van scheepvaart**, en steunt deze via verschillende instrumenten ter versterking van de maritieme veiligheid, zoals haar GVDB-missies en -operaties, waaronder de **operaties Aspides, Atalanta en Irini**. Het VN-Verdrag inzake het recht van de zee (Unclos) blijft de hoeksteen van de rechtsorde met betrekking tot de oceanen en zeeën.
41. In het licht van de bredere bedreigingen voor de veiligheid steunt de EU internationale samenwerking om alle vormen van **transnationale georganiseerde criminaliteit** doeltreffend aan te pakken, waaronder drugshandel, corruptie, mensenhandel, migrantensmokkel en illegale handel in vuurwapens, misdrijven die het milieu schaden, alsook terrorisme en gewelddadig extremisme, waarbij de rechten van slachtoffers centraal staan.

42. Als reactie op de toenemende verscheidenheid aan veiligheidsdreigingen zal de EU werken aan de bestrijding van andere dreigingen die voortvloeien uit **hybride activiteiten, cyberaanvallen en nieuwe en opkomende technologieën**, onder meer door samen te werken met de VN om de weerbaarheid tegen desinformatie te versterken en de eerbiediging van de rechtsstaat en het internationaal recht, met inbegrip van het IHRL, te bevorderen. **Informatie-integriteit is een mondiaal publiek goed** dat moet worden beschermd. De bescherming ervan door middel van een inclusieve mondiale digitale governance met meerdere belanghebbenden, die de vrijheid van meningsuiting en het recht op toegang tot relevante, betrouwbare en nauwkeurige informatie bevordert, vereist een mondiale respons, met inbegrip van inspanningen om buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging tegen te gaan. De EU zal zich op constructieve, open en inclusieve wijze blijven inzetten binnen multilaterale kaders, waaronder het mondiaal VN-mechanisme inzake ICT-veiligheid, om verantwoordelijk gedrag van staten in de cyberspace te bevorderen en de internationale veiligheid te verbeteren.
43. De EU blijft zich ten volle inzetten voor de verdediging en versterking van de mondiale architectuur voor non-proliferatie, ontwapening en wapenbeheersing, met de VN als kern. Zij zal daarom de samenwerking met de VN blijven versterken om de menselijke tol van wapens en munitie te verminderen. De EU blijft zich inzetten voor de universele invoering en volledige toepassing van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens, als hoeksteen van de mondiale architectuur voor non-proliferatie, als essentiële basis voor het streven naar nucleaire ontwapening en als belangrijk element in het ontwikkelen van vreedzame toepassingen van nucleaire energie. Zij blijft aandringen op de inwerkingtreding van het Alomvattend Kernstopverdrag (CTBT) en de onmiddellijke aanvang en spoedige afronding van de onderhandelingen over een splijtstofstopverdrag (FMCT). De EU steunt het werk van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA), die een essentiële ondersteunende pijler van de wereldwijde non-proliferatie-inspanningen blijft. De EU zal **reageren op de aanhoudende dreiging van de verspreiding** van massavernietigingswapens en de overbrengingsmiddelen daarvoor, en blijft bezorgd over de groeiende arsenalen van kernwapens en overbrengingssystemen daarvoor, met name van Rusland en China, de ontwikkeling van nieuwe wapensystemen en de nucleaire dreigingen van Rusland. De EU zal ook doorgaan met het bevorderen en versterken van multilaterale instrumenten tegen de ontwikkeling, de productie, de verwerving, de aanleg van voorraden, de overdracht of het gebruik van chemische en biologische wapens.

44. De EU steunt transparantie, vertrouwenwekkende maatregelen en doeltreffende controles om illegale overdrachten en destabiliserende accumulatie van conventionele wapens tegen te gaan, met de nadruk op het voorkomen van omleiding van handvuurwapens en lichte wapens, en steunt de uitvoering van de actieplannen van het Verdrag inzake clustermunitie en het Verdrag inzake het verbod op antipersoneelmijnen door de staten die partij zijn. De EU pleit voor de modernisering en versterking van de ontwapeningsmechanismen van de VN om de huidige dreigingen aan te pakken, onder meer door de Ontwapeningscommissie en de Ontwapeningsconferentie van de VN nieuw leven in te blazen. In de aanloop naar de toetsingsconferentie van het Conventionelewapensverdrag (CWV) in november 2026 zal de EU blijven werken aan onderhandelingen over een instrument betreffende dodelijke autonome wapensystemen, zonder vooruit te lopen op de aard ervan en andere mogelijke maatregelen in het kader van het CWV. De EU zal ook aandacht besteden aan verantwoord gebruik en vertrouwenwekkende maatregelen bevorderen bij het gebruik van AI op militair gebied.
45. De EU en haar lidstaten hechten aan het behoud van een veilige, beveiligde, stabiele en duurzame ruimteomgeving. De EU en haar lidstaten steunen de universele invoering en volledige naleving van het Verdrag inzake de kosmische ruimte van 1967, en bevorderen het vreedzaam gebruik van de **kosmische ruimte** op een billijke en wederzijds aanvaardbare basis voor iedereen, voor de huidige en toekomstige generaties. De EU en haar lidstaten blijven zich inzetten voor het voorkomen van een wapenwedloop in de kosmische ruimte (Paros) in al zijn aspecten. De EU steunt het houden van een vierde VN-Conferentie over het onderzoek en het vreedzaam gebruik van de kosmische ruimte (UNISPACE IV) in Wenen in 2027.

IV. Bevordering van de welvaart en duurzame ontwikkeling op weg naar 2030 en daarna

46. De EU en haar lidstaten staan volledig achter de **versnelde actie om de Agenda 2030** en de SDG's als geheel op weg naar 2030 en daarna op een alomvattende en inclusieve manier en in overeenstemming met het Pact voor de Toekomst **te verwezenlijken**. Om het financieringstekort voor de SDG's aan te pakken, blijft de uitvoering van de Belofte van Sevilla van 2025 van essentieel belang. Deze werd tijdens de vierde Internationale Conferentie inzake ontwikkelingsfinanciering in juni 2025 aangenomen, voortbouwend op de actieagenda van Addis Abeba van 2015. De EU erkent het universele, geïntegreerde en ondeelbare karakter van de SDG's en het belang van de lokalisering van de SDG's. De EU erkent dat het belangrijk is multidimensionale kwetsbaarheden en ongelijkheden aan te pakken, en staat klaar om het gebruik van aanvullende voortgangsmatregelen te overwegen die verder gaan dan het bruto binnenlands product als aanvulling op het bestaande beleid en de bestaande praktijken. De EU zal een op mensenrechten gebaseerde aanpak van duurzame ontwikkeling blijven toepassen, onder meer door middel van transformatieve benaderingen die de onderliggende oorzaken van armoede en ongelijkheden aanpakken, en herhaalt dat non-discriminatie, inclusiviteit en de volledige verwezenlijking van alle mensenrechten een fundamenteel beginsel van de Agenda 2030 is, in overeenstemming met de belofte om niemand aan zijn lot over te laten. De EU zal genderresponsieve en inclusieve financieringsbenaderingen blijven bevorderen. In haar samenwerking legt de EU de nadruk op inclusieve ontwikkelingsmodellen die de positie van lokale gemeenschappen versterken en ervoor zorgen dat de voordelen van groei eerlijk worden verdeeld. De EU zal het narratief bevorderen waarin de verbanden tussen humanitaire, vredes- en ontwikkelingsinspanningen en mensenrechten worden onderstreept, en moet zich verzetten tegen verkokerde benaderingen van ontwikkeling.
47. Als 's werelds grootste verstrekker van **officiële ontwikkelingshulp (ODA)** met een toegenomen mondiaal aandeel van bijna 50 % van de totale ODA in 2025, onderstrepen de EU en haar lidstaten hun sleutelrol bij de financiering van de uitvoering van de Agenda 2030.

48. De EU en haar lidstaten roepen op tot de ontwikkeling van innovatieve mechanismen om de wereldwijde investeringskloof te helpen dichten en de financiering van de Agenda 2030 te bevorderen. Dit omvat publiek-private partnerschappen en nauwe samenwerking met de particuliere sector ter ondersteuning van de duurzameontwikkelingsdoelen, in overeenstemming met de doelstelling van de Global Gateway om investeringen van de particuliere sector te katalyseren en gelijkwaardige en wederzijds voordelige partnerschappen te bevorderen, met name met internationale financiële instellingen en multilaterale ontwikkelingsbanken. Door middel van initiatieven zoals **Global Gateway** draagt de EU bij tot het stimuleren van duurzame ontwikkeling. De Global Gateway stelt de EU ook in staat om coherenter te reageren op mondiale uitdagingen door middel van transformatieve investeringen in duurzame, veerkrachtige en hoogwaardige infrastructuur, uitgevoerd in een Team Europa-aanpak en in overeenstemming met de wederzijdse belangen van de EU en de partnerlanden. Global Gateway heeft tot doel slimme, schone en veilige verbindingen tot stand te brengen in de digitale, klimaat- en energie-, en de vervoerssector, en de gezondheids-, onderwijs- en onderzoekssystemen in de hele wereld te versterken door middel van een alomvattende 360-gradenaanpak op basis van gedeelde prioriteiten. De inspanningen om particuliere investeringen aan te trekken, moeten afgestemd blijven op de nationaal vastgestelde prioriteiten voor duurzame ontwikkeling en bijdragen tot het verminderen van ongelijkheden en het versterken van de sociale cohesie.
49. De EU is vastbesloten bij te dragen tot de volledige, tijdige en doeltreffende uitvoering van de agenda van Antigua en Barbuda voor kleine eilandstaten in ontwikkeling (ABAS) en tot het actieprogramma van Awaza voor niet aan zee grenzende ontwikkelingslanden door middel van versterkte partnerschappen, en roept op tot de integratie van de uitvoering van het ABAS/Awaza-programma in de strategische en werkplannen van de verschillende VN-entiteiten, overeenkomstig hun mandaten. De EU zal actief deelnemen aan de tussentijdse evaluatie van het Doha-actieprogramma voor de minst ontwikkelde landen voor het decennium 2022-2031.

50. De EU is vastbesloten **wereldwijd** een universele, toegankelijke, inclusieve en betekenisvolle **digitale transformatie** te bevorderen, geworteld in een mensgerichte en op mensenrechten gebaseerde aanpak, en zal zorgen voor een tijdige en ambitieuze uitvoering van zowel het mondiaal digitaal pact van de VN als het slotdocument van de WSIS+20-evaluatie, waarbij zij zal werken aan het overbruggen van alle digitale kloven door middel van een doeltreffend multilateraal systeem. Wij zijn fervent voorstander van het onafhankelijk internationaal wetenschappelijk panel voor artificiële intelligentie (AI) en de mondiale dialoog over AI-governance, aangezien zij brede mondiale discussies met meerdere belanghebbenden over AI en AI-governance kunnen faciliteren. Het is van essentieel belang de onafhankelijkheid van het panel en het multistakeholderkarakter van de mondiale dialoog over AI-governance te waarborgen om een maximale impact te waarborgen.
51. Het bevorderen van **mondiale voedsel- en voedingszekerheid** door middel van duurzame en veerkrachtige voedselsystemen die voedsaam en betaalbaar voedsel voor iedereen waarborgen, blijft van cruciaal belang. Het mondiale voedselsysteem staat voor aanzienlijke uitdagingen, waaronder conflicten, klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en milieudegradatie. De EU bevordert een multisectorale en multistakeholderstrategie met een geïntegreerde en coherente aanpak op basis van nauwe samenwerking met partners, open, voorspelbare, transparante en eerlijke handel, in overeenstemming met de WTO-regels en met een koppeling tussen humanitaire hulp, ontwikkeling en vrede bij preventie en respons. De EU en haar lidstaten bevestigen hun krachtige steun voor de werkzaamheden van de Economische Commissie van de VN voor Europa (VN/ECE) ter bevordering van regionale samenwerking, duurzame ontwikkeling en op regels gebaseerde economische integratie, onder meer via haar rechtsinstrumenten en normen.

52. De EU blijft een betrouwbare, voorspelbare en toegewijde partner voor **mondiale gezondheid**, die samenwerkt met andere actoren op nationaal, regionaal en multilateraal niveau om de collectieve veerkracht op gezondheidsgebied te versterken en universele gezondheidszorg te bevorderen teneinde billijke toegang tot essentiële gezondheidsdiensten te waarborgen. Voortbouwend op haar ervaring met de versterking van gezondheidszorgstelsels en crisiscoördinatie ondersteunt de EU de overgang naar soevereiniteit op gezondheidsgebied met een sterkere eigen verantwoordelijkheid van een land, sterkere preventie-, paraatheids- en responscapaciteiten en meer verbonden en gecoördineerde regionale en mondiale gezondheidsnetwerken, met de WHO als kern, waarbij dubbel werk en versnippering worden vermeden. De EU steunt het door de WHO georganiseerde proces voor de hervorming van de mondiale gezondheidsarchitectuur en zal tegelijkertijd blijven werken aan de afronding van de onderhandelingen betreffende de bijlage over toegang en verdeling van de voordelen met betrekking tot ziekteverwekkers (PABS) tegen de volgende Wereldgezondheidsvergadering (WHA), waardoor kan worden aangevangen met de ondertekening en ratificatie van de pandemieovereenkomst.
53. Wat **sociale ontwikkeling** en de uitbanning van armoede betreft, is de EU vastbesloten uitvoering te geven aan de Verklaring van Doha die tijdens de Wereldtop over Sociale Ontwikkeling van november 2025 is aangenomen. Deze politieke verklaring, die wordt geschraagd door de Belofte van Sevilla, kan de basis vormen voor een hernieuwd mondiaal sociaal contract, gebaseerd op solidariteit, internationale samenwerking en mensen- en arbeidsrechten. De EU steunt de wereldwijde coalitie voor sociale rechtvaardigheid om te zorgen voor een doeltreffende follow-up en om samen te werken met de sociale partners en het maatschappelijk middenveld om de vier pijlers ervan te verwezenlijken. De EU bevestigt het belang van inclusief sociaal beleid, universele socialebeschermingsstelsels en investeringen in sociale cohesie als essentiële aanjagers van duurzame ontwikkeling, uitbanning van armoede en vermindering van ongelijkheid. In dit verband steunt de EU meer investeringen in sociale bescherming en sociale diensten, met inbegrip van inspanningen om geleidelijk de internationaal overeengekomen doelstellingen inzake sociale ontwikkeling te halen.

54. De **drievoudige planetaire crisis van klimaatverandering**, biodiversiteitsverlies en verontreiniging vormt een wereldwijde bedreiging voor de mensheid en vereist wereldwijde actie. De EU staat resoluut achter haar inzet met betrekking tot de multilaterale milieuovereenkomsten, waaronder het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering, de Overeenkomst van Parijs, het Verdrag inzake biologische diversiteit, het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal, de SDG's en de Agenda 2030, en het VN-verdrag ter bestrijding van woestijnvorming, en roept alle partners op hetzelfde te doen. In dit verband zal de EU ook steun blijven verlenen aan en blijven samenwerken met alle relevante niet-gouvernementele belanghebbenden, zoals lokale gemeenschappen, vrouwen, inheemse volken en verdedigers van milieugerelateerde mensenrechten.
55. De EU wijst nogmaals op het belang van een gedeelde opvatting dat **klimaatverandering en milieudegradatie**, met inbegrip van verontreiniging en biodiversiteitsverlies, een existentiële bedreiging vormen, die de bezorgdheid over de veiligheid verergert doordat zij leiden tot meer instabiliteit en conflicten, de georganiseerde criminaliteit aanwakkeren, met inbegrip van misdrijven die gevolgen hebben voor het milieu, en de volksgezondheid en de voedsel- en waterzekerheid aantasten, met name voor de meest kwetsbaren. De aanpak van het verband tussen veiligheid en milieu, klimaat, water en het verband tussen oceanen, biodiversiteit en klimaat blijft van essentieel belang. De EU zal actief deelnemen aan besprekingen over het bevorderen van het mensenrecht op een schoon, gezond en duurzaam milieu. Overeenkomstig Resolutie 43/53 van de Algemene Vergadering over de bescherming van het mondiale klimaat voor de huidige en toekomstige generaties van de mensheid hecht de EU groot belang aan de eerste verklaring van de Algemene Vergadering over de stijging van de zeespiegel.

56. De EU onderstreept het belang van het bevorderen van mondiale klimaatactie door middel van de effectieve uitvoering van het **Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) en de Overeenkomst van Parijs, met als doel de 1,5 graad binnen bereik te houden**. In dat verband neemt de EU er met bezorgdheid nota van dat veel partijen bij de Overeenkomst van Parijs nog geen nieuwe nationaal bepaalde bijdrage (NDC) hebben ingediend en moedigt zij hen aan dit met spoed te doen. Het multilaterale klimaatproces moet de standpunten en belangen van alle partijen en belanghebbenden weerspiegelen, met inbegrip van toekomstige generaties en degenen die het kwetsbaarst zijn voor de negatieve gevolgen van klimaatverandering. Wetenschappelijke integriteit, transparantie en betrouwbare gegevens en informatie zijn essentieel voor het onderbouwen van geloofwaardige en doeltreffende klimaatactie en paraatheid, en elke politisering van de klimaatwetenschap moet worden vermeden. De EU is vastbesloten om de in het resultaat van de eerste algemene inventarisatie overeengekomen ambitie te verwezenlijken. De EU zal met name de uitvoering bevorderen van de mondiale doelstellingen om ontbossing en bosdegradatie uiterlijk in 2030 een halt toe te roepen en om te keren, hernieuwbare energie te verdrievoudigen en de verbeteringen van de energie-efficiëntie uiterlijk in 2030 te verdubbelen, emissievrije en emissiearme technologieën te versnellen en af te stappen van fossiele brandstoffen in energiesystemen om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken. De EU steunt de ontwikkeling van geloofwaardige en inclusieve routekaarten inzake bossen en de overgang van fossiele brandstoffen naar andere energiesystemen voor de COP31. In dit verband onderstreept de EU het belang van de schone transitie, met inbegrip van de rol ervan bij het verminderen van de blootstelling aan schokken op de energiemarkt.
57. **Klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en verontreiniging**, alsook degradatie van land, water en oceanen zijn met elkaar verbonden. De EU is vastbesloten deze aan te pakken in overeenstemming met de SDG's en een "één gezondheid"-benadering. De EU steunt het mondiaal kader voor chemische stoffen en zal zich inspannen om vertraging te voorkomen bij de afronding van de onderhandelingen over een **internationaal juridisch bindend instrument om een einde te maken aan verontreiniging door kunststoffen, dat de gehele levenscyclus van kunststoffen bestrijkt**. Een jaar na de aanneming van het actieplan van Nice inzake oceanen benadrukt de EU hoe belangrijk het is de internationale **oceaangovernance** te versterken en de ratificatie en doeltreffende uitvoering aan te moedigen van de Overeenkomst in het kader van het Unclos, inzake het behoud en het duurzame gebruik van de mariene biologische diversiteit van gebieden voorbij de grenzen van de nationale rechtsmacht (BBNJ).

58. **Waterweerbaarheid** en een stabiele mondiale watercyclus zijn van cruciaal belang voor duurzame ontwikkeling, voor de verwezenlijking van de mensenrechten en voor vrede en veiligheid. De EU bevestigt dat de mensenrechten op veilig drinkwater en op sanitaire voorzieningen van essentieel belang zijn voor de menselijke waardigheid, de gezondheid, duurzame ontwikkeling en de verwezenlijking van alle mensenrechten. De EU zal ervoor blijven zorgen dat water, sanitaire voorzieningen en hygiëne op passende wijze aan bod komen in belangrijke multilaterale processen en relevante overeenkomsten. De EU pleit voor een ambitieuze follow-up van de VN-Waterconferentie van 2023, met inbegrip van de uitvoering van de wateractieagenda en de VN-strategie voor water en sanitaire voorzieningen, en onderstreept het belang van de speciale gezant van de VN voor water om sneller vooruitgang te boeken. De EU is ook ingenomen met het “Water Forward”-initiatief en werkt aan een actiegerichte, inclusieve en sectoroverschrijdende VN-waterconferentie in 2026 en 2028 en daarna. De EU roept op tot beter waterbeheer en een regelmatig intergouvernementeel proces inzake water binnen de VN en moedigt de uitvoering van de VN-systeembrede strategie inzake water en sanitaire voorzieningen aan, en beschouwt water als een horizontale kwestie in het VN80-initiatief en versterkt de mondiale wateragenda in de periode na 2030. De EU steunt verdere toetreding tot het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren (het Waterverdrag).
